

2025
2026

Echtscheiding en het kindcentrum

BELEIDSDOCUMENT ECHTSCHIEDING
KIEM ONDERWIJS EN OPVANG

Inhoud

Inleiding	2
Definities	2
Kinderen in een scheiding	3
Beleid	5
Na de scheidingsmelding	5
Onvoorziene situaties op het kindcentrum	6
Communicatie met ouders	7
Informatieplicht	7
Informatieverstrekking bij gezamenlijk gezag	8
Eén van de ouders heeft het ouderlijk gezag	8
Eén ouder heeft ouderlijk gezag, de andere ouder is de ouderlijke macht ontzegd	8
Onder voogdijstelling	9
Nieuwe relaties	9
Bijlage 1 Informatieverstrekking	10
Bijlage 2 Informatieverstrekking visual	11
Bijlage 3 Formulier informatievoorziening voor kinderen van gescheiden ouders	12

Inleiding

Binnen onze kindcentra denken we in het belang van het kind en leveren we een bijdrage aan de zorg van het kind. We vinden het belangrijk om ook bij een situatie van (echt)scheiding van ouders, goed op het kind te kunnen afstemmen. Om goed te kunnen afstemmen helpt het maken van beleid bij scheiding op het kindcentrum en een plan bij scheiding.

Een goed plan bij scheiding voor de kindcentra werkt als een handzaam draaiboek vanuit het beleid en voorkomt ongewenste situaties. Het geeft handreikingen en duidelijkheid aan alle betrokkenen in de zo belangrijke pedagogische driehoek kind-ouder-opvang/school.

De keuze voor dit plan is er voor het belang van het kind, om duidelijkheid te kunnen bieden aan ouders en ook om medewerkers van onze kindcentra richtlijnen en structuur te bieden bij een gekozen handelwijze bij scheidingssituaties.

Dit protocol zorgt voor duidelijke afspraken tussen het kindcentrum en het gezin. Het welzijn van het kind staat hierbij voorop, waarbij we rekening houden met de wettelijke rechten en verplichtingen rondom contact, omgang en informatie.

Overal waar wordt gesproken over ouders en in een echtscheiding, kan ook worden gelezen 'ouders die uit elkaar zijn'.

Definities

Ouders van het kind

In dit beleidsdocument spreken we over ouders die volgens de wet vader of moeder van het kind zijn:

- De moeder van het kind is volgens de wet de vrouw:
 - uit wie het kind is geboren;
 - die het kind heeft geadopteerd.
- De vader is:
 - de man die met de moeder getrouwd was (is) toen het kind geboren was (is);
 - de man die het kind heeft erkend of geadopteerd;
 - de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.
- De ouders van het kind zijn de moeder en de vader zoals hierboven beschreven.

Gezag

In Nederland staan alle minderjarige kinderen (onder de 18 jaar) onder gezag. Ouders hebben in principe samen het gezag: het ouderlijk gezag. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder samen met een niet-ouder (bijvoorbeeld de partner van een vader of moeder). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd.

Als ouders scheiden behouden zij beiden het gezag over het kind tenzij de rechter anders heeft bepaald. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent wordt dit voogdij genoemd. Het

kindcentrum gaat ervanuit dat beide ouders het gezag hebben. Wanneer dit niet het geval is, wordt aan de verzorgende ouder (de ouder waar het kind de meeste tijd verblijft) verzocht het ondertekende convenant of gerechtelijk uitspraak als bewijs te tonen aan het kindcentrum, zodat het kindcentrum aan de verplichtingen kan voldoen. Wanneer er sprake is van een niet met het gezag belaste ouder kan deze een schriftelijk verzoek tot informatieverstrekking indienen, gericht aan de directie van het kindcentrum. Het kindcentrum verstrekt alleen concrete en relevante informatie die in het belang van het kind is. Het moet dan om concrete vragen over het kind gaan. Wanneer de rechter besloten heeft tot ontheffing verstrekt het kindcentrum geen informatie aan de niet-gezaghebbende ouder.

(Echt)scheiding

Wanneer twee mensen die voorheen een duurzame relatie hadden, deze verbreken spreken we van scheiding of wanneer zij gehuwd waren van echtscheiding. Het maakt voor het beleid geen verschil of het gaat om gehuwden of samenwonenden in een scheidingssituatie. De vele veranderingen die een scheiding met zich meebrengt, zijn ingrijpend en kunnen het gedrag van kinderen beïnvloeden. Voor de juiste begeleiding van het kind door de medewerkers van het kindcentrum is het van belang dat zij op de hoogte zijn en blijven van de thuissituatie van het kind en bij belangrijke veranderingen worden geïnformeerd.

Informatieplicht

Ouders die uit elkaar zijn, zijn verplicht elkaar te informeren over belangrijke zaken rondom het kind. Wanneer dit ouders onderling niet lukt vanwege een verstoorde relatie, is het een taak van het kindcentrum om (beide) ouders te informeren.

Meerzijdige partijdigheid

De basishouding van de professional waarbij de belangen van alle betrokken partijen worden gezien.

Kinderen in een scheiding

Het meemaken van een scheiding heeft altijd veel impact en gevolgen voor alle betrokkenen. Alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, reageren op zo'n ingrijpende gebeurtenis als het meemaken van een scheiding.

Praten over wat er door de scheiding speelt en mogelijk niet goed gaat is voor kinderen moeilijk door de loyaliteit aan hun ouders. Bij een problematische scheiding wordt alles voor het kind nog ingewikkelder.

Het is daarom belangrijk dat er binnen de kindcentra ruimte, kennis en begrip is voor wat nodig is voor kinderen en hun ouders bij scheiding en er aandacht is voor de loyaliteit van kinderen bij echtscheidingssituaties.

Wat vraagt dit van ons als professional?

Voorwaarden om echt te kiezen voor het kind:

- Ben je bewust van je taak en rol
- Geef het kind extra aandacht
- Focus op het welzijn van het kind
- Accepteer de beleving van het kind
- Toon betrokkenheid naar ouders
- Blijf uit oordelen en kies geen partij
- Ben duidelijk en transparant naar ouders
- Spreek respectvol met beide ouders waar het kind bij is
- Weet dat wanneer je ouders afvalt, je ook een deel van het kind afvalt
- Bied ondersteuning, blijf uit kritiek
- Vul niet zelf in hoe het gaat, maar vraagt het
- Luister ECHT naar het kind
- Forceer het kind niet over de scheiding te praten
- Noteer zorgen en signalen en bespreek deze bij ernst met een collega
- Blijf uit en waak voor waardeoordelen over wat een kind vertelt
- Laat je niet meeslepen in de verhalen, emoties en conflicten van ouders
- Bewaak je grenzen
- Je kunt een belangrijke steunfiguur zijn
- Praat niet over een 'soort' scheiding (bijvoorbeeld vechtscheiding) met ouders en/of kinderen
- Weet dat niet al het gedrag van het kind te herleiden is aan de scheiding
- Neem het kind serieus en bagatelliseer geen verhalen en gedeelde problemen.
- Geef geen valse hoop of zeg niets dat je niet zeker weet
- Geef ouders geen ruimte om over de andere ouder te klagen

Beleid

Als ouders gaan scheiden

Het is in het belang van het kind, om als kindcentrum optimaal zorg en ondersteuning te bieden. Daarom is het wenselijk en nodig, dat ouders in een scheiding situatie in een zo vroeg mogelijk stadium het kindcentrum informeren. De situatie thuis heeft namelijk altijd invloed op het welbevinden, de concentratie en prestaties van het kind en zal ook merkbaar zijn op het kindcentrum. Wanneer de professional op de hoogte is van de mogelijke oorzaak van datgene wat op is gevallen, kan het kind beter begrepen en adequaat ondersteund worden.

Na de scheidingsmelding

Op het kindcentrum worden na de scheidingmelding de volgende stappen gevolgd:

1. Wanneer een medewerker van het kindcentrum op de hoogte is en weet dat ouders gaan scheiden, wordt dit gemeld bij de directie of afgesproken andere beroepskracht.
2. Wanneer de voorgenomen scheiding van ouders is doorgegeven, informeert deze beroepskracht de overige direct bij het kind betrokken professionals.
3. Als er op het kindcentrum zorgen zijn bij professionals of wanneer er andere signalen zijn over het welzijn van het kind, dan kan er een afspraak gemaakt worden met beide ouders. De gesignaleerde situatie wordt besproken en het beleid bij scheiding wordt toegelicht. Dit gesprek is tussen ouders en de professional van het kindcentrum. Op verzoek kan de directie hierbij aanwezig zijn.
4. Aan de ouders wordt gevraagd, als dat nog niet is gedaan, om het formulier m.b.t. de informatie voor het kindcentrum over kinderen met gescheiden ouders, de vragen en afsprakenlijst, voor niet samenwonende ouders in te vullen en indien het meegenomen wordt, dit binnen een week bij de directie in te leveren (zie bijlage 3).
5. De informatie over de scheidingsmelding, het formulier; de vragen en afsprakenlijst bij scheiding, komen in het kind dossier.
6. Van het gesprek over de vernieuwde situatie, wordt een kort verslag gemaakt. Het verslag met de gemaakte afspraken, wordt aan de directie, de betrokken professionals en aan beide ouders gegeven. Een kopie van het verslag is in het dossier aanwezig.
7. Het kindcentrum draagt zorg dat eventuele veranderingen, bijvoorbeeld van woonadres van één of beide ouders, aan de administratie van het kindcentrum wordt doorgegeven.
8. Het kindcentrum zorgt dat vanuit de geboden nieuwe informatie het kind wordt gevolgd en bespreekt opmerkelijke zaken intern en met ouders.
9. Het kindcentrum zorgt dat beide gezaghebbende ouders op de hoogte blijven van zaken als kindcentrumontwikkelingen.
10. Wanneer een kind tijdelijk duidelijk anders reageert of onderpresteert wordt dit vermeld bij de kindgegevens met vermelding welke thuissituatie mogelijk een rol speelt.
11. Als een ouder een schriftelijke verklaring vraagt over het veranderende gedrag of andere prestaties van het kind vanwege hulpverlening of een rechtszaak zal dit intern besproken worden.

12. Het kindcentrum zorgt voor een zorgvuldige overdracht intern op het kindcentrum, bijvoorbeeld naar de duopartner, collega PM'ers of de volgende groep van het kind.
13. Wettelijk is bepaald dat in ieder geval van een conflict, de beide ouders verantwoordelijk blijven voor hun kind(-eren) tot het moment dat de rechter een uitspraak heeft gedaan over toekenning van het ouderlijk gezag en of bijvoorbeeld een eventueel straatverbod voor een van beide ouders. Voor het kindcentrum zijn de gegevens die ouders verstrekt hebben bij inschrijving, conform de gemeentelijke basisadministratie (GBA) van de gemeente, of overlegde rechtsgeldige recente aanpassingen bepalend.
14. Het kindcentrum is geen partij in geval van een conflict tussen ouders.

Onvoorziene situaties op het kindcentrum

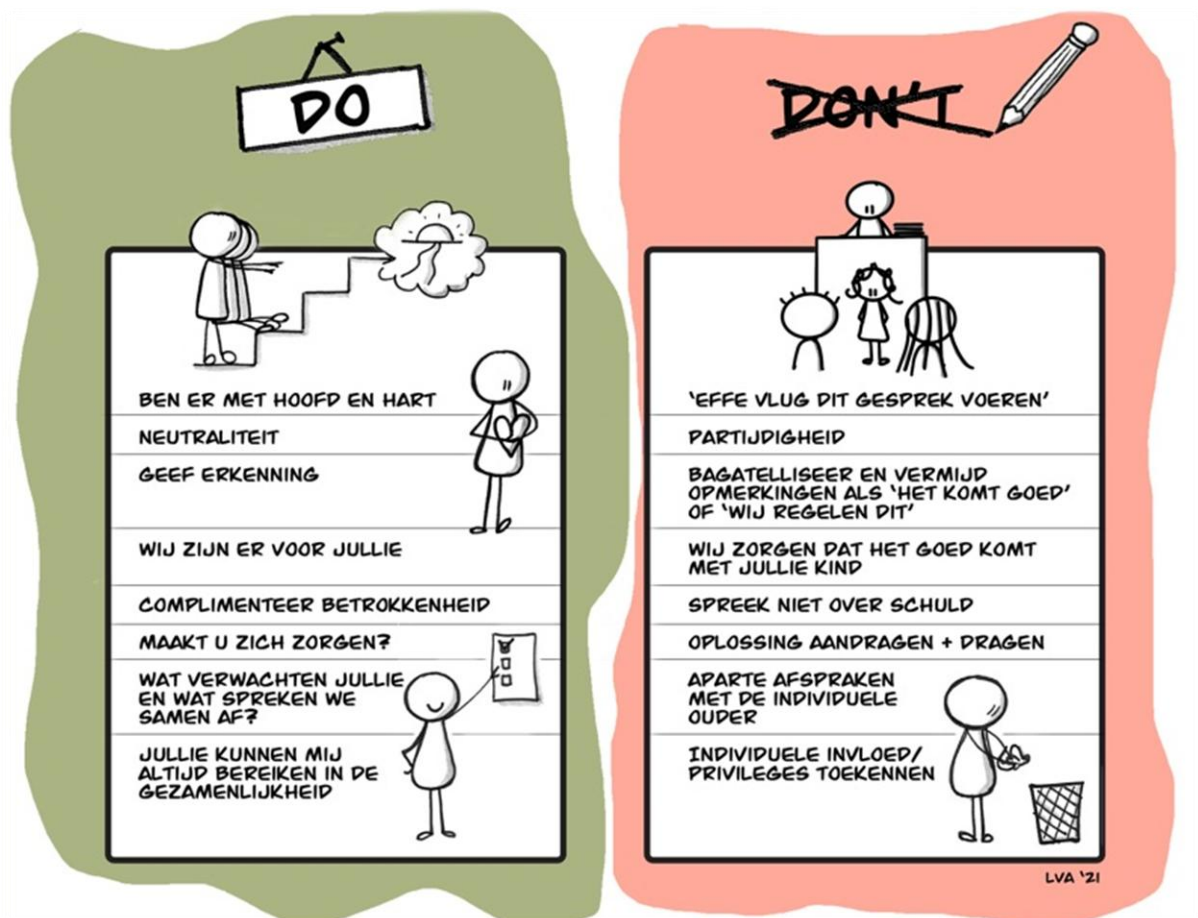
Het kindcentrum zal altijd proberen nieuwe informatie en afspraken zo goed mogelijk te volgen. Er kunnen echter situaties denkbaar zijn, waarbij er van dit plan wordt afgeweken, bijvoorbeeld door iets wat snel handelen vereist, of in onvoorziene situaties zoals bijvoorbeeld bij vervanging door een invalkracht, die nog niet van alles op de hoogte is.

Ons uitgangspunt blijft dat waar mogelijk en rechtmatig, beide ouders de ontwikkeling van hun kind(eren) goed moeten kunnen blijven volgen. Het kindcentrum gaat daarbij ook uit van de best haalbare inzet van ouders.

Wijziging van de situatie na de scheiding

De met het ouderlijk gezag belaste ouder(s) is/zijn verplicht de directie op de hoogte te stellen van een uitspraak van de rechter waarbij toewijzing van het ouderlijk gezag is veranderd.

Communicatie met ouders

Informatieplicht

Informatieplicht van ouders aan het kindcentrum

Alle ouders hebben aan het kindcentrum een schriftelijke informatieplicht. Dat geldt ook voor ouders in een scheiding. Ouders moeten het kindcentrum op de hoogte stellen van hun burgerlijke staat. De burgerlijke staat moet worden ingevuld op het inschrijfformulier. Eventuele wijzigingen in de loop van de tijd, moet doorgegeven worden.

Om misverstanden te voorkomen ontvangt het kindcentrum bij scheiding ook informatie over het ouderlijk gezag en de getroffen maatregeling van beide ouders. Wanneer dit vanuit ouders niet mogelijk blijkt te zijn, zal het kindcentrum bij het gezagsregister vragen om kopieën van de officiële stukken betreffende de kinderen (ouderlijk gezag, bezoekrecht, enz.) zodat dit in het dossier van het kind bewaard kan worden. Als het kindcentrum geen duidelijke informatie van beide ouders heeft ontvangen of de officiële stukken niet heeft ontvangen kan het kindcentrum niet handelen volgens dit plan.

Informatieverstrekking bij gezamenlijk gezag

Wettelijk gezien hoeft de correspondentie van het kindcentrum zich alleen te richten aan de ouder(s) bij wie het kind volgens de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven of aan het adres volgens de door de ouder verstrekte gegevens.

De correspondentie betreft het meegeven van informatie en nieuwsbrieven, informatie via het online portaal voor ouders, activiteitenkalender, etc. Het kindcentrum gaat uit van de wenselijkheid en verantwoordelijkheid van de ouders om de informatie aan elkaar door te geven. De ouders blijven beiden ouder van hun kind en beiden verantwoordelijk voor de zorg van hun kind.

Het kindcentrum hanteert de volgende wijze van informatie verstrekken

- Wanneer beide ouders ouderlijk gezag hebben geeft het kindcentrum zonder andere gemaakte afspraken, de informatie mee aan de ouder waarbij het kind het meeste van de tijd woont.
- Bij co-ouderschap maakt het kindcentrum met de ouders de afspraak wie de informatie krijgt of wat een best haalbare mogelijkheid voor alle betrokkenen is.
- Het rapport en andere belangrijke informatie over het kind, kan op verzoek door het kindcentrum in tweevoud worden aangeboden aan de ouders.

Eén van de ouders heeft het ouderlijk gezag

Het contact tussen ouder en het kindcentrum loopt alleen via de ouder met ouderlijk gezag, wanneer enkel één van beiden met het ouderlijk gezag is belast. Een ouder met ouderlijk gezag, is wel verplicht om de andere ouder (niet belast met ouderlijk gezag) te informeren over belangrijke zaken die met het kind te maken hebben.

Wanneer de niet gezaghebbende ouder een oudergesprek aanvraagt, zal het kindcentrum hierover in overleg gaan met de gezaghebbende ouder.

Informatieverstrekking aan de niet met het gezag belaste ouder

Als er geen gezamenlijk gezag is, blijft de niet met het gezag belaste ouder recht hebben op informatie over het kind. Deze informatie is beperkt en betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden, zoals informatie over bijvoorbeeld sociaalpedagogische ontwikkelingen binnen het kindcentrum.

- De met het gezag belaste ouder dient de andere ouder op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen. (artikel 1:377b BW);
- De niet met het gezag belaste ouder kan zelf, met instemming van de gezaghebbende ouder, het kindcentrum om informatie vragen.

Eén ouder heeft ouderlijk gezag, de andere ouder is de ouderlijke macht ontzegd

Het contact via het kindcentrum en de ouder, vindt alleen plaats met de ouder die het ouderlijk gezag heeft. Het kindcentrum heeft geen verplichting naar de andere ouder en geeft deze ouder geen informatie.

Onder voogdijstelling

Bij onder voogdijstelling of een OTS heeft het kindcentrum informatieplicht aan de (gezins)voogd. Het kindcentrum moet schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de aanstelling van een (gezins)voogd. Wijzigingen in het aanstellen van een (gezins)voogd moeten schriftelijk aan het kindcentrum worden doorgegeven.

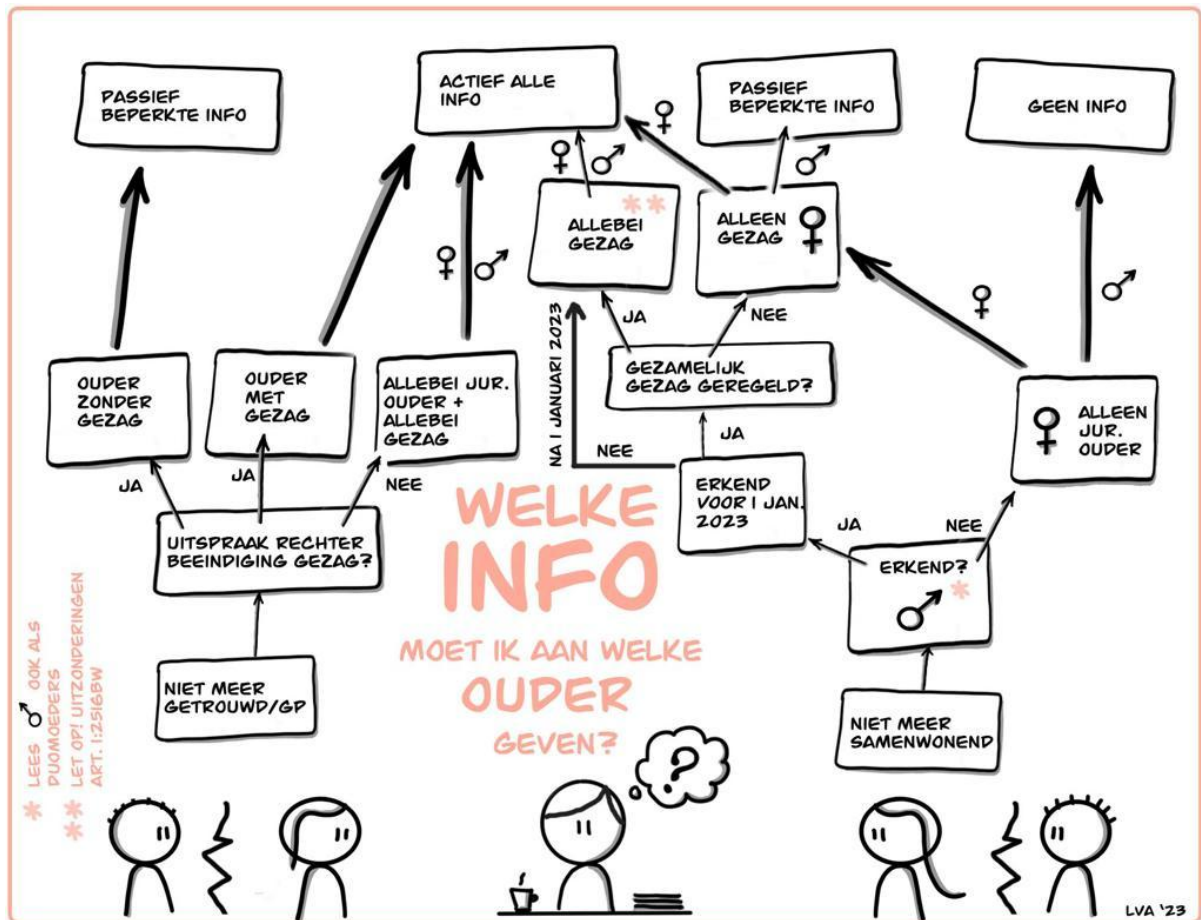
Nieuwe relaties

Het kindcentrum verstrekt geen informatie aan niet-ouders, zoals bijvoorbeeld een nieuwe partner van een ouder of andere betrokkenen, behalve als het kindcentrum een schriftelijke verklaring heeft ontvangen waarin vermeld staat dat beide ouders akkoord gaan met deze informatieverstrekking. De nieuwe partner kan wel bij besprekingen aanwezig zijn mits de andere ouder daar geen bezwaar tegen heeft. Het kindcentrum ontvangt dan graag schriftelijke toestemming van ouders.

Bijlage 1 Informatieverstrekking

	Volledige informatie	Beperkte informatie	Geen informatie
	Wel ouder/wel gezag	Wel ouder/géén gezag	Géén ouder en ook géén gezag
Ouders bij elkaar			
Gehuwd of geregistreerd partnerschap	Allebei		
Samenwonend + erkenning + gezag	Allebei		
Samenwonend + erkenning, maar géén gezag bij vader/duomoeder	Moeder	Vader/duomoeder	
Ouders uit elkaar			
Gescheiden of ontbinding geregistreerd partnerschap en gezag behouden	Allebei		
Gescheiden of ontbinding geregistreerd partnerschap en gezag beëindigd	Ouder met gezag	Ouder zonder gezag	
Niet meer samenwonend + erkenning en gezag behouden	Allebei		
Niet meer samenwonend + erkenning maar gezag beëindigd	Ouder met gezag	Ouder zonder gezag	
Eventueel onderstaande betrokkene(n)			
			Biologische vader/genetisch moeder
			Vrouwelijke partner van de moeder (geen erkenning/geen gezag)
	Voogd		
			Grootouders met of zonder omgang

Bijlage 2 Informatieverstrekking visueel

Bijlage 3 Formulier informatievoorziening voor kinderen van gescheiden ouders

Kind(eren)

Volledige namen kind Groep.....

Volledige namen kind Groep.....

Volledige namen kind Groep.....

Contactgegevens ouders

Voor- en achternaam

Straat + huisnummer

Postcode en plaats

Telefoonnummer

E-mailadres

Voor- en achternaam

Straat + huisnummer

Postcode en plaats

Telefoonnummer

E-mailadres

Hoofdverblijf

Kind(eren) is/zijn ingeschreven op het adres van

(naam ouder)

Postadres

Als postadres geldt het adres van

(naam ouder)

Gezag

Het gezag over ons kind/ onze kinderen is als volgt geregeld:

- ☐ Wij zijn samen met het gezag belast
- ☐ Alleen moeder heeft het gezag
- ☐ Alleen vader heeft het gezag
- ☐ Anders, namelijk

De contactregeling

Geldt er een contactregeling tussen het kind en de niet-hoofdverzorgende ouder (de ouder bij wie het kind/ de kinderen niet staat/ staan ingeschreven bij de gemeente)?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Indien ja, de contactregeling is:

- ☐ Onderling afgesproken
- ☐ Bepaald door de rechter
- ☐ Anders, namelijk

Wie brengt en haalt het kind/ de kinderen op welke dagen?

Beschrijf hieronder het schema van halen en brengen:

Oneven weken

Maandag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Dinsdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Woensdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Donderdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Vrijdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*

Even weken (indien anders dan oneven weken)

Maandag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Dinsdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Woensdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Donderdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*
 Vrijdag: brengt haalt op/ gaat naar de bso*

Indien er geen contactregeling is, heeft de rechter één van de ouders het recht op contact met het kind/ de kinderen ontzegd? (in dat geval graag de uitspraak van de rechtbank aanleveren).

- ☐ Nee
- ☐ Ja, namelijk de moeder
- ☐ Ja, namelijk de vader

Eventuele toelichting:

.....

.....

.....

Ouderavonden

Aanwezig bij ouderavonden: vader ja/nee* moeder: ja/nee*

- ☐ Gezamenlijk
- ☐ Afzonderlijk van elkaar
- ☐ Nieuwe partner van moeder/vader*: is met uitdrukkelijke toestemming van vader/moeder* ook aanwezig
- ☐ Nieuwe partner van vader/moeder*: is met uitdrukkelijke toestemming van vader/moeder* ook aanwezig

Toelichting:

.....

.....

.....

Informatievoorziening

Digitale nieuwsbrief: vader/ moeder/ allebei*

E-mailberichten van leerkracht/ PP'er: vader/ moeder/ allebei*

Contactvolgorde in geval van calamiteiten (ziekte/ongeval, etc. tijdens opvang/school)

1. Naam Telefoonnr.
2. Naam Telefoonnr.
3. Naam Telefoonnr.

Kinderopvang (indien van toepassing)

Maakt u gebruik van kinderopvang voorafgaand of na school?

- ☐ Ja, groep
- ☐ Nee

Indien ja, geeft u toestemming om dit formulier met ingevulde gegevens te delen met de coördinator opvang van ons kindcentrum?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Betaling kosten als opvangkosten

Verantwoordelijk voor betaling van de kosten: vader/ moeder*

Aldus ondertekend,

Datum

Datum

Naam ouder

Naam ouder

Handtekening

Handtekening

Wanneer iets verandert in de situatie, dienen ouders het kindcentrum hiervan direct schriftelijk op de hoogte te stellen.